

Odpusty

Uzyskiwanie odpustów przez wiernych w Kościele katolickim ma wielowiekową już tradycję.

Odpust zupełny jest to darowanie człowiekowi przez Boga wszystkich kar doczesnych, należnych za grzechy odpuszczone już co do winy w sakramencie pokuty. Kto uzyska odpust zupełny dla siebie uniknie kar czyścicowych. Kto uzyska odpust zupełny za zmarłych - ratuje dusze z czyśćca.

Warunki uzyskania odpustu: 1- Wykluczyć wszelkie przywiązanie do jakiegokolwiek grzechu, nawet powszedniego (dyspozycja); 2 - Wykonać czynności obdarzone odpustem; 3 - Wypełnić trzy warunki: a - spowiedź sakramentalna lub bycie w stanie łaski uświęcającej; b - przyjęcie Komunii Świętej; c - odmówienie modlitwy w intencjach Ojca Świętego.

Jeżeli jest brak pełnej dyspozycji wykluczenia upodobania do jakiegokolwiek grzechu, odpust będzie tylko **częstkowy**. Trzy warunki: spowiedź, Komunia. Św. i modlitwa w intencjach Ojca Św. mogą być dopełnione w ciągu wielu dni przed lub po wypełnieniu danej czynności nagradzanej otrzymaniem odpustu, ale musi być między nimi łączność. Po jednej spowiedzi sakramentalnej można uzyskać wiele odpustów zupełnych, a po jednej Komunii Św. i jednej modlitwie w intencji Ojca Św. można uzyskać tylko jeden odpust zupełny.

Wykaz odpustów zupełnych (zatwierdzony dekretem papieża Pawła VI z dnia 29.06.1968 r.)

Odpusty zupełne, które można uzyskać każdego dnia:

1. Za odprawienie adoracji Najświętszego Sakramentu przez pół godziny. natomiast za samo tylko nawiedzenie Najświętszego Sakramentu odpust częstkowy.
2. Za pobożne czytanie Pisma św. przez pół godziny z należnym szacunkiem dla Słowa Bożego i traktowanie tej czynności jako czytanie duchowe. Za każdorazowe czytanie Pisma Św. pod tymi samymi warunkami, ale przez krótszy czas - odpust częstkowy.
3. Za odprawienie Drogi Krzyżowej. Warunki:
 - a. trzeba odprawiać to ćwiczenie w miejscu, gdzie jest prawnie założona Droga Krzyżowa (w kościele, na placu przykościelnym itp.).
 - b. rozmyślać Mękę Pana Jezusa (treścią rozmyślania nie muszą być kolejne stacje).
 - c. trzeba przechodzić. od jednej do drugiej stacji. Jeżeli Drogę Krzyżową odprawia się publicznie i trudno jest wszystkim wiernym przechodzić od stacji do stacji, wystarczy gdy przechodzi prowadzący to nabożeństwo lub osoba z krzyżem, a inni wierni pozostają na swoim miejscu. Kto w ten sposób, z powodu słusznej przeszkody, np. choroby, podróży, zamknięcia kościoła itp. nie może odprawić Drogi Krzyżowej wg podanych warunków - zyskuje odpust zupełny, jeśli przynajmniej przez pół godziny odda się pobożnemu czytaniu albo rozważaniu Męki Pana Jezusa.
4. Za odmówienie części Różańca (czyli 5 dziesiątków) w kościele, w publicznej kaplicy, w rodzinie, w społeczności zakonnej, w stowarzyszeniu publicznym. Inne warunki:
 - a. trzeba odmówić 5 dziesiątków bez przerwy
 - b. do modlitwy ustnej trzeba dodać rozmyślanie tajemnic różańcowych,
 - c. przy publicznym rozważaniu Różańca trzeba zapowiadać odmawiane tajemnice według przyjętego zwyczaju.

Odpusty zupełne, które można uzyskać w oznaczonych dniach:

1. Za pobożne, publiczne odmówienie hymnu Veni Creator w dniu 1 stycznia i w uroczystość Zesłania Ducha Świętego (odpust częstkowy za pobożne odmówienie tego hymnu w inne dni).
2. Za pobożne odmówienie po przyjęciu Komunii św. modlitwy "Oto ja" przed obrazem Pana Jezusa Ukrzyżowanego, w każdy piątek Wielkiego Postu (za odmówienie tej modlitwy w inne dni roku w podobnych warunkach - odpust częstkowy).
3. Za pobożne i uroczyste odmówienie "Przed tak Wielkim Sakramentem" z wezwaniem i modlitwą w Wielki Czwartek i w uroczystość Bożego Ciała (w innych okolicznościach - częstkowy).
4. Za pobożny udział i ucałowanie Krzyża w Wielki Piątek.
5. Za odmówienie w jakiegokolwiek używanej formule przyrzeczeń Chrztu Świętego:
 - a. w czasie nabożeństwa w wigilię Wielkanocy
 - b. w rocznicę chrztu (w inne dni - odpust częstkowy.)
6. Za pobożne, publiczne odmówienie aktu wynagrodzenia "Jezu Najśladczy" w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa (inne dni - odpust częstkowy).
7. Za pobożne ucałowanie przedmiotu kultu religijnego (krzyża, różańca, szkaplerza, medalika) poświęconych przez papieża lub biskupa, oprócz odpustów częstkowych, wierny może uzyskać odpust zupełny w uroczystość Apostołów Piotra i Pawła, gdy odmówi dodatkowo wyznanie wiary.
8. Za pobożne publiczne odmówienie aktu oddania się rodzaju ludzkiego Jezusowi Chrystusowi w uroczystość Chrystusa Króla (w inne dni odpust częstkowy).
9. Za pobożne nawiedzenie cmentarza i równocześnie pomodlenie się za zmarłych, chociażby tylko w myśli, w dniach od 1 do 8 listopada, można codziennie uzyskać odpust zupełny, który można ofiarować jedynie za zmarłych.)
10. Za pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy oraz odmówienie "Ojcze nasz" i "Wierzę w Boga" w Dniu Zaduszny. Odpust ten można ofiarować tylko za zmarłych.
11. Za publiczne odmówienie hymnu "Ciebie Boże wystawiamy" w ostatni dzień roku jako podziękowanie Panu Bogu za otrzymane łaski (za podziękowanie w inne dni - odpust częstkowy).
12. Za przyjęcie Pierwszej Komunii Św., albo za pobożny udział w ceremonii Pierwszej Komunii Św.
13. Odpustu zupełnego może dostąpić kapłan, który odprawia I Mszę św. i wierni, którzy w niej uczestniczą.
14. Za udział z pobudek religijnych w uroczystym nabożeństwie eucharystycznym, odbywanym na zakończenie Kongresu Eucharystycznego.
15. Za odprawienie rekolekcji przynajmniej przez 3 dni.
16. Za pobożny udział w kilku naukach misyjnych i uroczystym ich zakończeniu.

17. Za przyjęcie z pobożnym usposobieniem błogosławieństwa papieskiego "Urbi et Orbi" (nawet przez radio lub telewizję).
18. Za pobożne nawiedzenie jednej z czterech bazylik większych w Rzymie:
 - a. w uroczystość Patrona Bazyliki;
 - b. w każde święto de praecepto,
 - c. raz w roku w dniu wybranym przez wiernego.
19. Za udział w nabożeństwie porannym lub wieczornym w kościele stacyjnym w Rzymie, w dniu oznaczonym w mszale rzymskim.
20. Za udział w nabożeństwie podczas pasterskiej wizytacji.
21. Za nawiedzenie kościoła parafialnego w dniu święta tytularnego i w dniu 2 sierpnia (Matki Boskiej Anielskiej).
22. Za nawiedzenie kościoła, w którym odbywa się synod diecezjalny.
23. Za pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego konsekracji.
24. Za pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonnej w dniu święta Założyciela zakonu.
25. Jeżeli nie ma kapłana, który udzieliłby umierającemu sakramentów i odpustu zupełnego, to Kościół mu je udzieli w momencie śmierci, **jeżeli jest odpowiednio dysponowany** i o ile za życia miał zwyczaj odmawiania jakichkolwiek modlitw. Do uzyskania tego odpustu chwalebna jest rzeczą posługiwać się krucyfiksem lub krzyżem. Taką **odpowiednią dyspozycją** w godzinie śmierci jest stan łaski uświęcającej i wolność do przywiązania do jakiegokolwiek grzechu, nawet lekkiego.

Kościół zachęca wiernych, aby ofiarowali uzyskiwane odpusty za zmarłych, przez co uzyskają odpust zupełny dla siebie w godzinie śmierci. Należy pamiętać, że odpusty zupełne jak i częstkowe można uzyskać tylko za siebie lub za zmarłych, nie można ich natomiast ofiarować za żywych.

Wykaz odpustów częstkowych

Chcąc uzyskać odpust częstkowy należy pamiętać o trzech warunkach ogólnych:

1. Wierny dostępuje odpustu częstkowego, jeśli w czasie spełniania swoich obowiązków i w trudach życia wznosi myśli do Boga z pokorą i ufnością, dodając w myśli jakiś akt strzelisty, np. „Jezu Chryste, zmiłuj się nad nami”.
2. Jeśli wierny powodowany motywem wiary przyjdzie z pomocą potrzebującym współpracownikom, pomagając im osobiście lub dzieląc się z nimi swoimi dobrami, uzyskuje odpust częstkowy.
3. Gdy wierny w intencji umartwienia się, odmówi sobie czegoś godziwego, a przyjemnego dla siebie, uzyskuje odpust częstkowy. Warunek ten ma zachęcić wiernych do praktykowania dobrowolnych umartwień.

Przykłady bardziej znanych modlitw, do których odmawiania przywiązane są odpusty częstkowe:

Anioł Pański,
 Duszo Chrystusowa,
 Wierzę w Boga,
 Psalm 129,
 Litanie zatwierdzone dla całego Kościoła (obecnie 6),
 Pomnij o Najdobrotliwsza Panno Maryjo,
 Wieczny odpoczynek,
 Witaj Królowo,
 Pod Twoją obronę,
 Ciebie Boga wystawiamy,
 O Stworzycielu Duchu przyjdź,
 Magnificat,
 odmawianie Różańca Św.,
 odprawienie Drogi Krzyżowej,
 nawiedzenie Najświętszego Sakramentu,
 odwiedzenie kościoła lub cmentarza z modlitwą za Ojca Św. i zmarłych
 oraz za samo uczynienie znaku Krzyża Św.

Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden raz w ciągu doby, jednak w momencie śmierci wierny może uzyskać odpust zupełny, chociaż tego dnia uzyskał już wcześniej inny odpust zupełny. Natomiast odpustów częstkowych można wiele uzyskać w ciągu każdego dnia.

***Kto uzyskuje odpust zupełny, jest w takim stanie,
 jak zaraz po Chrzcie Świętym, gdyby umarł, poszedłby wprost do nieba.***

Odpust zupełny, który można uzyskać każdego dnia w Polsce: za odmówienie koronki do Bożego Miłosierdzia przed tabernakulum, nie jest ujęty w wykazie z 1968r (bo go wtedy jeszcze nie było).